

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.936.2020

Katowice, dnia 18 listopada 2020 r.

Rada Miejska Mikołowa

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXI/292/2020 Rady Miejskiej Mikołowa z dnia 20 października 2020 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia – Dziennym Domu Pomocy w Mikołowie, w całości, jako sprzecznej z art. 97 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876), dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 20 października 2020 r. Rada Miejska Mikołowa podjęła uchwałę Nr XXXI/292/2020 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia – Dziennym Domu Pomocy w Mikołowie.

Uchwałę doręczono organowi nadzoru w dniu 23 października 2020 r.

Jako podstawę prawną do podjęcia niniejszej uchwały Rada wskazała art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 i art. 42 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 97 ust. 1 i 5 ustawy.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

W przedmiotowej uchwale Rada Miejska w sposób niekonsekwentny stanowi o opłacie za „pobyt” w ośrodku wsparcia, a jednocześnie wskazuje w § 3, że jest to odpłatność jedynie w zakresie wyżywienia. Przepis art. 97 ust. 1 i 5 ustawy nakłada na radę gminy obowiązek określenia szczegółowych zasad odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia, nie zaś, jak określono w uchwale, za wybrany element tego pobytu (w tym przypadku wyżywienie). Jak zauważa judykatura, „opłaty, o których mowa w ustawie, są jedną z form daniny publicznej. W odróżnieniu od podatków, opłaty

stanowią wynagrodzenie (zapłatę) związaną z kosztami działania instytucji publicznej w określonym zakresie z tytułu świadczonych usług na rzecz obywatela. Pobiera się ją w związku z wyraźnie wskazanymi usługami i czynnościami organów państwowych lub samorządowych, dokonywanych w interesie poszczególnych obywateli. Opłata stanowi instytucję prawnofinansową, której istotną cechą jest ekwiwalentność. Stanowi ona zapłatę za uzyskanie zindywidualizowanego świadczenia oferowanego przez podmiot prawa publicznego”. Ponadto art. 97 ustawy nie przewiduje zwolnień za pobyt, natomiast art. 51 ustawy wymienia posiłek jedynie jako jedną z form pomocy świadczonych w ośrodku wsparcia. Reasumując, w ocenie organu nadzoru, Rada nie wypełniła prawidłowo upoważnienia ustawowego, co stanowi istotne naruszenie prawa, tj. art. 97 ust. 5 ustawy.

Podkreślić należy, że przepis art. 97 ust. 5 ustawy, zawierający delegację dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do podjęcia przedmiotowej uchwały, nie upoważnia Rady do określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w konkretnie wskazanym ośrodku wsparcia. Na podstawie powołanego przepisu rada gminy ma ustalić szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, nie zaś dotyczące konkretnych placówek, nawet w przypadku, gdy w chwili podjęcia przedmiotowej uchwały działa jeden ośrodek wsparcia. Powyższe oznacza, że przedmiotowa uchwała powinna mieć nieograniczony czas obowiązywania, a określone w niej zasady powinny znaleźć zastosowanie zarówno do ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w aktualnie działających ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, jak i w takich, które zostaną utworzone w przyszłości. W konsekwencji należy uznać, że ustalenie kwestionowaną uchwałą szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w konkretnie wskazanym ośrodku wsparcia, a mianowicie do Dziennego Domu Pomocy w Mikołowie, nie czyni zadość wymogom przewidzianym dla aktów prawa miejscowego. Postanowienia tej uchwały skierowane tylko do jednej jednostki pozbawiają akt cech generalności i abstrakcyjności. Tym samym postanowienia uchwały w sposób niewłaściwy realizują delegację ustawową określoną w art. 97 ust. 5 ustawy, co należy uznać za istotne naruszenie prawa, delegalizujące kwestionowaną uchwałę w całości.

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XXXI/292/2020 Rady Miejskiej Mikołowa z dnia 20 października 2020 r. została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności uzasadnionym i koniecznym.

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z up. Wojewody Śląskiego

Krzysztof Nowak
Wydział Nadzoru Prawnego - Dyrektor Wydziału
Nadzoru Prawnego